

Prima instanță: Jud. Bălți
Jud. S. Ghercavii
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți:
AL.Gheorghieș, A. Albu, A.Toderaș

DECIZIE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței judecătorești:	Tatiana Vieru
Judecători:	Tamara Chișca Doneva Oleg Sternioală Mariana Pitic Nicolae Craiu

examinînd recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „
Incaso” reprezentată de avocatul Covaliov Natalia,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Mixtă „Incaso” Societatea cu Răspundere Limitată către Grițco Elena privind
încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2016, prin care s-a
admis cererea de apel declarată de Grițco Elena, s-a casat hotărîrea Judecătoriei
Bălți din 24 noiembrie 2015, s-a pronunțat o nouă hotărîre prin care s-a respins
acțiunea,

C O N S T A T Ă :

La 07 octombrie 2015 Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societatea cu Răspundere
Limitată a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Grițco privind
încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 19 iunie 2008 Consiliul municipal Bălți a
emis decizia nr.4/4 „Privind aprobarea tarifelor pentru evacuarea deșeurilor”. La p.1
a fost stabilit tariful pentru o persoană de 6,40 lei pentru cei ce locuiesc în fondul
locativ amenajat și 11,40 lei pentru cei ce locuiesc în casele individuale.

A menționat că, Primăria municipiului Bălți în calitate de gestionar a dispus și
investit întreprinderea Municipală „ Terra Salubritate” SRL în calitate de operator,

conform contractului nr.2 din 21.09.2012, cu sarcina de a presta servicii de salubritate ce constau în evacuarea deșeurilor menajere de pe teritoriul municipiului Bălți.

Totodată a invocat că, operatorul a prestat în mod continuu cantitativ și calitativ serviciile publice de evacuare a deșeurilor tuturor beneficiarilor/ utilizatorilor de pe teritoriul mun. Bălți, inclusiv și beneficiarului - Elena Grițco, la adresa mun. Bălți, str. T. Vladimirescu, 32A, ap. 35.

A relevat că, operatorul lunar a expediat în adresa Elenei Grițco avizele de plată în care se indica tariful lunar al costului serviciilor prestate de operator și datoria acumulată pentru perioada anterioară. Însă, Elena Grițco nu a achitat serviciile prestate, acumulând astfel o datorie în sumă de 481,40 lei.

Totodată a menționat că, operatorul prin contractul de cesiune din 16 august 2013, actul de predare-primire a creanțelor și factura de expediție a cesionat această creanță. În august 2014 a fost expediată în adresa Elena Grițco o notificare despre cesionarea creanței, totodată fiind informată despre faptul că în caz de neachitare a datoriei va fi acționată în judecată, iar pe lângă suma datoriei va cere și încasarea cheltuielilor de judecată, care ar putea duce la sporirea sumei datorate, însă pârîta a ignorat reclamația.

ÎM „Incaso” SRL a solicitat încasarea din contul Elenei Grițco a datoriei în sumă de 418,40 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 53,60 lei, cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în sumă de 270 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 800 lei.

Reclamanta a menționat că își întemeiază cerințele pe norma legală evidențiată la art.619 alin.(1) din Codul civil.

Prin hotărîrea Judecătorei Bălți din 24 noiembrie 2015 s-a admis integral acțiunea înaintată de ÎM „Incaso” SRL împotriva Elenei Grițco privind încasarea datoriei; s-a încasat datoria în sumă de 481,40 lei; dobânda de întârziere în sumă de 53,60 lei; cheltuielile de judecată sub formă de asistență juridică în sumă de 800,00 lei; s-a încasat de la Elena Grițco în beneficiul ÎM „Incaso” SRL și taxa de stat 270,00 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2016 s-a admis cererea de apel înaintată de Elena Grițco, s-a casat hotărîrea Judecătorei Bălți din 24 noiembrie 2015 și s-a emis o nouă hotărîre prin care: s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL, ca neîntemeiată (f.d. 94-103).

La 06 martie 2017 Societatea cu Răspundere Limitată „Incaso” reprezentat de avocatul Covaliov Natalia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 15 noiembrie 2016 (f.d. 116-118).

În motivarea cererii de recurs a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Intimata Grițco Elena nu a depus referință la cererea de recurs înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Incaso”.

În acest sens a invocat recurentul că instanța de apel eronat a constatat că serviciile publice de gospodărie comunală furnizate/prestate pentru necesitățile proprii se prestează doar în temeiul unui contract încheiat între părți.

Totodată, a invocat recurentul că instanța de apel, în motivarea respingerii pretențiilor, neîntemeiat a constatat că recurentul nu a prezentat probe suficiente care să confirme prestarea serviciilor de salubritate, or în temeiul art. 123 alin. (6) CPC, recurentul susține că este degrevat de obligația probațiunii în situația în care cealaltă parte nu le-a negat.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălții a fost pronunțată la 15 noiembrie 2016 și a fost expediată părților la 29 decembrie 2016 (f.d. 104), însă careva probe ce ar confirma recepționarea deciziei de către Societatea cu Răspundere Limitată „Incaso”, lipsesc.

Ca urmare, recursul depus la 06 martie 2017, este depus în termen.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 31 mai 2017, recursul a fost declarat admisibil.

Examinând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre cu admiterea parțială a cererii de chemare în judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Cu referire la esența obligației, instanța de recurs menționează următoarele:

Potrivit art. 556 alin. (1) și (2) din Codul civil, o creanță transmisibilă și sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terț (cesionar) în baza unui contract.

Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanță. Cesiunea creanței nu poate aduce atingere drepturilor debitorului și nici nu poate face obligația acestuia mai oneroasă.

Articolul 557 din Codul civil prevede că, titularul unei creanțe o poate transmite, fără consimțământul debitorului, unui terț dacă aceasta nu contravine esenței obligației, înțelegerii dintre părți sau legii. Înțelegerea cu debitorul asupra inadmisibilității cesiunii produce efecte doar atunci când acesta are un interes legitim în acest sens.

În acest sens, pct. 1.2 din Contractul de cesiune a creanței din 16 august 2013 prevede că cedentul va cesiona creanța în faza prejudiciară, judiciară sau de executare.

Punctul 1.4 din contractul respectiv, prevede că cedentul cesionează, iar cesionarul preia toate drepturile de creanță ale creditorului, împreună cu drepturile de garanție.

Conform, Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 4/4 din 19 iunie 2008, au fost aprobate tarifele pentru serviciile de salubritate prestate pe teritoriul municipiului Bălți (f.d. 12).

Totodată, Primăria în calitate de gestionar a dispus și investit întreprinderea Municipală „Terra Salubritate” conform contractului nr. 2 din 21 septembrie 2012 (f.d. 10) în calitate de operator cu sarcina de a presta servicii de salubritate, ce constau în evacuarea deșeurilor menajere de pe teritoriul mun. Bălți.

Respectiv, natura obligației reiese din serviciile de gospodărie comunală prestate și anume servicii de salubritate.

În acest sens, Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, nr. 1402 din 24 octombrie 2002, prevede că, serviciile publice de gospodărie comunală furnizate/prestate sunt ansamblu de activități și acțiuni de interes public, desfășurate sub autoritatea administrației publice locale la realizarea lucrărilor necesare în gospodăria comunală. Salubritatea, înverzirea localităților este totalitatea activităților și lucrărilor de colectare, transportare, sortare, prelucrare, tratare, valorificare, neutralizare (incinerare) și depozitare a deșeurilor menajere, precum și maturatul, spălatul și stropitul străzilor, înverzirea lor, lucrărilor de dezinfecție, deratizare și ecarisaj.

Prestarea serviciilor de salubritate reprezintă în sine realizarea obligațiilor pozitive de către stat în vederea prevenirii poluării și protecției mediului înconjurător realizată prin colectarea, evacuarea, sortarea, nimicirea deșeurilor.

În acest context, instanța de recurs consideră că, în speță urmează de aplicat prin coroborare și actele normative care garantează dreptul la un mediu sănătos, întrucât înglobează în sine un interes public inerent fiecărui locuitor al societății.

Astfel, dreptul la un mediu sănătos este garantat fiecărei persoane în egală măsură, prin art. 8 din Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului, care a fost aplicat prin ricoșeu de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele Arrondelle împotriva Regatului Unit al Marii Britanie, Kyrtatos împotriva Greciei, Apanasewcz împotriva Poloniei.

În acest sens, art. 8 alin. (2) din Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului statuează că, nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.

Deși, dreptul la un mediu sănătos este garantat de către Convenția europeană a drepturilor omului, acesta implică și constrângerile legitime asupra drepturilor în materie de mediu înconjurător, întrucât poate afecta drepturile și libertățile altora.

În cauza Gopez Ostra împotriva Spaniei, CEDO a constatat că, în cazul în care chestiunea este analizată în termenii unei obligațiuni pozitive impusă Statului - de a lua măsuri rezonabile și adecvate în vederea protejării drepturilor reclamantei garantate de paragraful 1 al articolului 6 - conform doleanței reclamantei, sau în termenii unei „ingerințe de către o autoritate publică” justificată în conformitate cu paragraful 2 al articolului 8, principiile aplicabile sînt în mare măsură similare. În ambele contexte, trebuie să se țină cont de echilibrul echitabil care trebuie stabilit între interesele competitive a individului și cele ale comunității, în orice caz. Statul se bucură de o anumită marjă de apreciere.

În continuare, chiar și în relație cu obligațiunile pozitive impuse de primul paragraf al articolului 8, la stabilirea echilibrului cerut scopurile menționate în al doilea paragraf pot avea o anumită relevanță (a se vedea, în special, hotărârea din 17 octombrie 1986 în cauza Rees împotriva Regatului Unit, seria A nr. 106, p. 15, paragraful 37 și hotărârea din 21 februarie 1990 în cauza Rayner împotriva regatului Unit, seria A nr. 172, p. 18, paragraful 41).

În acest sens, Legea nr. 1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător, statuează că unul din principiile de bază al protecției mediului, responsabilitatea tuturor persoanelor fizice și juridice pentru prejudiciul cauzat mediului; prevenirea, limitarea, combaterea poluării, precum recuperarea pagubei,

cauzate mediului și componentelor lui din contul persoanelor fizice și juridice care au admis (chiar și inconștient sau din neglijență) dauna.

Prin urmare, Curtea conchide, că obligația de protecție a mediului este legală și individuală impusă fiecărei persoane, ca parte a unei colectivități umane.

În acest sens, art. 3 alin. (4) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, prevede că la organizarea și dezvoltarea serviciilor publice de gospodărie comunală, interesul general al cetățenilor este prioritar.

În concluzie, instanța de recurs menționează că, se impune aplicarea în speță a legislației prin coroborare a obligației individului de a preveni poluarea mediului, asigurarea obligației pozitive a statului în vederea asigurării unui drept la un mediu sănătos, respectarea drepturilor consumatorului.

Anume după această abordare, instanța de recurs, conchide că, obligația de a încheia un contract de prestări servicii pentru efectuarea serviciilor de salubritate este imperativă ambelor părți atât, prestatorului de servicii cât și consumatorului, or neîncheierea unui contract de prestări servicii și neacordarea serviciilor de salubritate afectează direct dreptul celorlalți membri ai comunității la un mediu sănătos.

Articolul 25 din Legea respectivă prevede că, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sânt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator.

Astfel, din prevederea legală citată reiese că serviciile publice de gospodărie comunală se prestează, și respectiv se achită costul acestora, în baza contractelor încheiate cu consumatorii.

Într-adevăr, legea impune obligația încheierii unui contract de prestări de servicii ca generator de apariție a obligațiilor.

Mai mult ca atât, în acest sens, Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, la art. 25 alin. (5) statuează că agenții economici care furnizează/prestează servicii de gospodărie comunală fără contracte cu consumatorii, în caz de neachitare a sumelor datorate, pot acționa conform prevederilor alin.(2)-(4).

Alineatele (2) - (4) al articolului respectiv stabilesc că, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sânt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator. Dacă suma datorată, inclusiv penalitățile, nu a fost achitată în termenul stabilit în contract, operatorul poate suspenda executarea contractului cu un preaviz de 5 zile lucrătoare.

Reluarea furnizării/prestării serviciilor publice de gospodărie comunală se va face în termen de 3 zile lucrătoare de la data efectuării plății, iar cheltuielile aferente

suspendării, respectiv reluării furnizării/prestării serviciului, vor fi suportate de consumator. Dacă după suspendarea contractului (sau după debransare) consumatorul nu achită suma datorată, operatorul este în drept să acționeze consumatorul în judecată.

Respectiv, Legea națională în vederea executării obligației pozitive a statului, la un mediu sănătos, acordă dreptul prestatorului de a solicita contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în pofida faptului neîncheierii unui contract de prestări servicii.

Prin urmare, condiția impusă de lege este prestarea efectivă a serviciilor publice de gospodărie comunală.

În acest sens, instanța de recurs reține că, după cum e menționat supra, serviciile de salubritate includ totalitatea activităților și lucrărilor de colectare, transportare, sortare, prelucrare, tratare, valorificare, neutralizare (incinerare) și depozitare a deșeurilor menajere, precum și măturatul, spălatul și stropitul străzilor, înverzirea lor, lucrărilor de dezinfecție, deratizare și ecarisaj. Consumatorul este obligat să achite pentru serviciile de salubritate conform facturii primite.

În conformitate cu pct. 15, 17 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, plata pentru transportul deșeurilor menajere solide se calculează pentru o persoană și se percepe în baza normelor și tarifelor stabilite, conform conturilor (chitanțelor), prezentate de prestatorul de servicii, și contractelor încheiate în mod obligatoriu cu toți consumatorii, inclusiv cu proprietarii caselor individuale, cu proprietarii și locatarii încăperilor cu altă destinație decât cea de locuințe, anexate sau înglobate în/la blocurile locative, precum și a întreprinderilor amplasate pe teritoriul aflat în folosința gestionarului blocului locativ. Plata pentru transportul deșeurilor menajere lichide se efectuează pentru cantitatea transportată de facto. Plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori gestionari sau prestatorii de servicii.

Având în vedere specificul serviciilor de salubritate și anume interesul general al comunității, ce constau în evacuarea deșeurilor menajere de pe teritoriul localității, se atestă că consumatorii nu pot invoca ca motiv de neachitare a acestui serviciu lipsa probelor de prestare a acestuia sau refuzul de a i se presta serviciul dat.

Proprietarii sau locatarii - consumatori ai serviciilor comunale și necomunale, au dreptul la debransarea locuințelor ce le aparțin sau le închiriază de la sistemele de asigurare cu servicii comunale și necomunale, însă potrivit art. 51 alin. (5) din Legea nr. 75 din 30.04.2015, se interzice debransarea de la serviciile comunale și necomunale care constituie exigențele minimale pentru locuințe stabilite în funcție de localitate.

La exigențe minimale pentru locuințe se referă inclusiv, potrivit art. 4 din Legea respectivă, și evacuarea controlată a reziduurilor menajere.

În mod normal, se prezumă că persoana produce deșeuri menajere pe teritoriul localității, iar noțiunea de salubritate întrunește totalitatea activităților și lucrărilor de colectare, transportare, sortare, prelucrare, tratare, valorificare, neutralizare (incinerare) și depozitare a deșeurilor menajere, precum și măturatul, spălatul și stropitul străzilor, înverzirea lor, lucrărilor de dezinfecție, deratizare și ecarisaj.

Mai mult ca atât, se subliniază că, prevederile capitolului VI al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă nr. 191 din 19.02.2002, stabilesc modul de reducere a plăților în cazul nerespectării volumului, termenului, calității serviciilor prestate. Prestarea calitativă a serviciului public se prezumă până la proba contrarie.

În cazul în care consumatorul contestă calitatea și volumul serviciului prestat, acesta poate să se adreseze administrației publice locale care a semnat contractul cu prestatorul, solicitând verificarea faptelor invocate și/sau Agenției de protecție a consumatorului, altor autorități împuternicite prin lege.

Administrația publică locală și/sau Agenția protecției consumatorului vor putea verifica și confirma prin act eventualele neregularități ale serviciului prestat, care ar servi ulterior drept temei pentru recalcularea prețului tarifat al serviciului public pentru situația în cauză. Iar prestatorul va avea posibilitatea contestării actului în modul prevăzut de lege.

În această ordine de idei, Colegiul reține ca fiind întemeiate argumentele recurentului că instanțele inferioare, în motivarea respingerii pretențiilor, neîntemeiat au constatat că recurentul nu a prezentat probe suficiente care să confirme prestarea serviciilor de salubritate, or în speță, consumatorul, nu a contestat volumul și calitatea serviciilor prestate, acestea fiind prezumate ca efectuate de facto și în volum deplin.

De asemenea, Colegiul menționează că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile (f.d. 35) Grișco Elena este proprietarul bunului imobil situat pe

adresa: mun. Bălți, str. T. Vladimirescu 32/A, ap. 35, adică pe teritoriul de prestare a serviciilor de salubritate.

Astfel, avînd calitatea de consumator al serviciilor de salubritate, Grițco Elena, are obligația imperativă de a achita pentru serviciile prestate.

În acest sens, instanța de recurs relevă că, potrivit art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În conformitate cu art. 14 alin. (2) lit. h) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: decide înființarea instituțiilor publice de interes local, organizează serviciile publice de gospodărie comunală, determină suportul financiar în cazul cheltuielilor bugetare, decide asupra regulilor de asigurare a curățeniei în localitate.

Prin decizia nr. 4/4 din 19 iunie 2008 Consiliul municipal Bălți a aprobat tarifele pentru serviciile de salubritate.

În acest sens, art. 29 alin. (1) lit. i) din Legea privind administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul propune consiliului local schema de organizare și condițiile de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, ia măsuri pentru buna funcționare a serviciilor respective de gospodărie comunală.

Respectiv, atribuțiile de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, aparține autorităților administrației publice locale.

Totodată, în baza Legii nr. 435 din 28 decembrie 2006 privind descentralizarea administrativă, Primăria în calitate de gestionar a dispus și investit întreprinderea Municipală „Terra Salubritate” conform contractului nr. 2 din 21 septembrie 2012 în calitate de operator cu sarcina de a presta servicii de salubritate, ce constau în evacuarea deșeurilor menajere de pe teritoriul mun. Bălți, începând cu data de 01 noiembrie 2012.

În acest sens, art. 10 lit. b) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală prevede că, serviciile publice de gospodărie comunală sînt furnizate/prestate de operatori specializați (întreprinderi municipale și individuale, societăți pe acțiuni, în comandită, societăți cu răspundere limitată, întreprinderi cu alte forme juridice de organizare), care pot fi agenți economici, indiferent de forma juridică de organizare.

Potrivit actului privind achitățile pentru serviciile de salubritate, cont personal 33740 a lui Grițco Elena (f.d. 15), emis de întreprinderea Municipală „Terra

Salubritate" soldul la 01 ianuarie 2014 a constituit – 197,90 lei, iar la 01 octombrie 2014 a constituit – 481,40 lei.

În acest sens, instanța de recurs menționează că, după cum e stipulat supra, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În conformitate cu art. 558 alin. (1) Cod civil, drepturile de creanță se transmit cesionarului așa cum există în momentul transmiterii.

Astfel, luând în considerație actul privind achitățile pentru serviciile de salubritate, cont personal 33740 a lui Grițco Elena (f.d. 15), emis de întreprinderea Municipală „Terra Salubritate”, urmează de încasat din contul lui Grițco Elena în beneficiul întreprinderii Mixte „Incaso” SRL suma de 481,40 lei, compusă din plata pentru serviciile de salubritate până la data de 01 octombrie 2014.

În conformitate cu art. 619 alin. (1) din Codul civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzii pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Articolul 585 din Codul civil statuează că, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Potrivit cererii de chemare în judecată, ÎM „Incaso” SRL, a solicitat încasarea din contul lui Grițco Elena datoria în mărime de 481,40 lei și anume acumulată pe perioada ianuarie 2014 - septembrie 2015 (datoria în mărime de 283,50 = 15,75*2 persoane *9 luni + 197,90 lei datoria istorică restantă pentru anul 2013) a dobânzii de întârziere în sumă de 53,60 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 800 lei.

În acest sens, instanța de recurs relevă că potrivit, art. 617 alin. (1) din Codul civil, dacă nu execută obligația în urma somației primite după scadență din partea creditorului, debitorul se consideră în întârziere ca urmare a somației.

Punerea debitorului în întârziere constă într-o manifestare de voință din partea creditorului prin care el pretinde executarea obligației unui debitor care tergiversează o executare ce mai este posibilă. Procedura punerii în întârziere nu este reglementată în mod special, de aceea poate rezulta din orice act, notificare, telegramă. Aceasta urmează a fi confirmată prin avizul de recepție din partea debitorului.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că prin reclamația expediată la 21 mai 2015 de SRL „Incaso” către Grițco Elena, recurenta a informat despre cesiunea creanței și a solicitat achitarea datoriei totale de 481,40 lei ce urma a fi

achitată în termen de 5 zile, potrivit avizului de recepție (f.d. 30), reclamația a fost recepționată de către Grițco Elena, la 25 mai 2015.

În acest sens, Colegiul consideră că instanța de fond legal și întemeiat a admis solicitările întreprinderii Mixte „Incaso” SRL privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, având în vedere faptul că au fost anexate probe care să confirme punerea în întârziere a intimatului prin aducerea la cunoștință a datoriei și termenelor limită de rambursare.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de recurs relevă următoarele.

Conform actului de primire-predare a serviciilor asistență juridică prestate nr. 20150119 din 11 august 2015, total spre plată urma a fi achitată suma de 800 lei (f.d. 34), din care 250 lei pentru studierea materialelor, 500 lei pentru întocmirea cererii de chemare în judecată și 250 lei pentru autentificarea copiilor, 500 lei pentru reprezentarea intereselor și susținerea cererii în ședința de judecată.

Prin ordinul nr. 1493 din 12 august 2015, întreprinderea Mixtă „Incaso” SRL a achitat în contul avocatului Natalia Covaliov suma de 800 lei (f.d. 4).

În conformitate art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului. În acest context, art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

În sensul celor arătate este și jurisprudența CEDO care, investită fiind cu soluționarea pretențiilor la rambursarea cheltuielilor de judecată în care sunt cuprinse și onorariile avocațiale, a statuat că acestea urmează a fi respectate numai în măsura în care constituie cheltuieli necesare care au fost în mod real făcute în limita unui quantum rezonabil.

În acest context, instanța de recurs relevă, că avocatul Natalia Covaliov nu a participat nici la o ședință de judecată, solicitând examinarea cauzei în lipsa acesteia.

În cauza dată, instanța de recurs cenzurând quantumul cheltuielilor de judecată pe care trebuie să le suporte intimatul, a apreciat, raportat la complexitatea activității prestate de avocat că, suma de 200 lei este suficientă, avându-se în vedere și natura litigiului în care s-a prestat asistența juridică.

Respectiv, urmează de încasat din contul Elenei Grițco în beneficiul întreprinderii Mixte „Incaso” SRL suma de 200 lei, cu titlul de cheltuieli de asistență juridică.

În conformitate cu art. 445 alin. (1), lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D e c i d e:

Se admite recursul declarat de întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2016 și parțial hotărârea Judecătorei Bălți din 24 noiembrie 2015 în partea încasării cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 800 lei și în această parte se emite o nouă hotărârea prin care:

Se încasează din contul lui Elenei Grițco Valeriu, IDNP 0982805048684 în beneficiul întreprinderii Mixte „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, cod fiscal 1009600029036, cod debitorial 2224026296, cod bancar VICBMD2X469 în BC Victoriabank SA, cu sediul în mun. Chișinău șos. Hâncești, 138/1, cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 200 lei (două sute lei), în total suma de 605 lei (șase sute cinci lei). În rest se menține hotărârea primei instanței.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței judecătorești:

Tatiana Vieru

Judecători:

Tamara Chișca Doneva

Oleg Sternioală

Mariana Pitic

Nicolae Craiu